

Gümüş Martı

Deniz kuşları içinde en bilinen grup martılar. Ülkemizde yirmi kadar martı türünün bilimsel kaydı var. Kutup martısı gibi yeni ve çok az rastlanan martıların yanı sıra yaygın olarak bulunan martı türleri de var. Gümüş martı da (*Larus michahellis*) bunlardan biri. Tüm kıyılarımızda görüldükleri gibi iç kesimlerde (Ankara, Yozgat, Elazığ, Van Gölü), göllerde, nehirlerde ve şehir çöplüklerinde de görülürler. Ülkemizde yaşayanlar göç etmez.

Gümüş martı 55-67 cm boyunda, kanat açıklığı 137-142 cm olan büyükçe bir deniz kuşudur. Balıklar, yumuşakçalar, yengeçler gibi küçük omurgasızlar başlıca besinlerini oluşturur. Diğer kuşların yumurtalarını, yavrularını da yerler. Çöplerden de beslenirler. Sırt kısımları gri renklidir. Kanatlarının ucunda, siyah üzerinde beyaz lekeler vardır. Parlak sarı olan gagalarının ucunda koyu kırmızı bir leke vardır. Gözleri açık sarı, göz çevresi ise kırmızı bir halkayla çevrilidir. Bacakları da sarı renklidir. Genç bireyler Hazar martısı, kara sırtlı martı ve Van gölü martısına çok benzer.

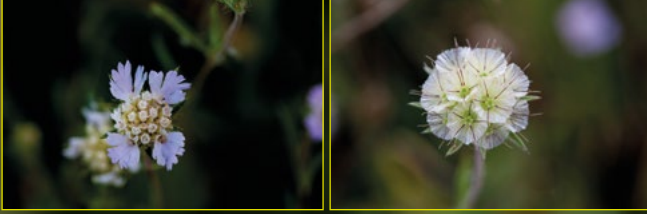
Larus michahellis

Fotoğraflar: Dr. Bülent Gözcelioğlu

Uyuzotu

İnsanlar çağlar boyunca bitkileri gıda maddesi olarak kullanmanın yanı sıra tedavi amacıyla da kullanmış ve kullanmaya devam ediyor. Doğal olarak yetişen bitki türlerinin bazılarının özütlerinin bakterilere ve mantarlara karşı etkili olduğu biliniyor. Top uyuzotu da (*Scabiosa rotata*) tıbbi bitki olarak kullanılan bitki türlerinden biri. Bu bitkinin özütünde mantarlara karşı etkili bir madde bulunduğu saptanmıştır.

Ülkemizde on ikisi endemik olmak üzere otuz iki uyuzotu türü yaşıyor. Tek yıllık otsu bir bitki olan top uyuzotu, 350-2440 metre arasındaki yüksekliklerde bulunur. Boyları 5-45 cm kadar olur. Yarı çöl ve stepler, açık koruluklar, nadase bırakılmış tarlalar başlıca yaşam alanlarıdır. Çiçekleri mor renklidir. Meyveleri top şeklindedir. Gıcık otu, maya otu, kum otu, kavurt otu olarak da bilinir.

Scabiosa rotata

